Ha60.

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA

Odbor opravných prostriedkov
Referát starostlivosti o životné prostredie
Andreja Kmeťa 17, 011 32 Žilina

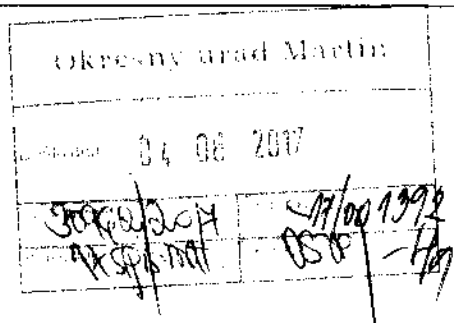

Okresný úrad Martin
odbor starostlivosti o životné prostredie
Nám. S. H. Vajanského 1
036 58 Martin

Vaše číslo	Naše číslo	Vybavuje/linka	Žilina
OU-MT-OSZP-2017/ 001392-Ha	OU-ZA-OOP3-2017/ 021363/KUZ	JUDr. Zuzana Kucková/5074281	31.07.2017

UC160903694SK

Vec
Vrátenie spisového materiálu a oznámenie o nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, ako príslušný odvolací orgán podľa § 4 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s § 58 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len Správny poriadok) rozhodoval o odvolaní, ktoré podal Ing. Ján Topercer, CSc., Zelená 10616/3, 036 08 Martin - Priekopa proti rozhodnutiu Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 01 Martin, číslo: OU-MT-OSZP-2017/001392 zo dňa 21.02.2017, pričom podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku predmetné rozhodnutie potvrdil a podané odvolanie zamietol. Vami predložený spisový materiál Vám v prílohe listu vraciame.

Rozhodnutie Okresného úradu Žilina, odboru opravných prostriedkov č. OU-ZA-OOP3-2017/021363/KUZ zo dňa 23.06.2017 nadobudlo právoplatnosť dňa 03.07.2017.

S pozdravom

Okresný úrad Žilina
odbor opravných prostriedkov

JUDr. Adriana Bérešová
vedúca odboru

Príloha:
1. spisový materiál č. OU-ZA-OSZP-2017/001392/Ha
2. prvá strana rozhodnutia č. OU-ZA-OOP3-2017/021363/KUZ zo dňa 23.06.2017 – kópia

OKRESNÝ
ÚRAD
ŽILINA

Odbor opravných prostriedkov
referát starostlivosti o životné prostredie
A. Kmeťa 17, 010 01 Žilina

UC16138

Číslo:OU-ZA-OOP3-2017/021363/KUZ **V Žiline dňa 23.06.2017**

R O Z H O D N U T I E

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, ako príslušný odvolací orgán podľa § 4 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s § 58 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok") rozhodol o odvolaní, ktoré podal Ing. Ján Topercer, CSc., Zelená 10616/3, 036 08 Martin - Priekopa proti rozhodnutiu Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 01 Martin, číslo: OU-MT-OSZP-2017/001392 zo dňa 21.02.2017 takto:

Podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku sa odvolanie Ing. Jána Topercera, CSc., Zelená 10616/3, 036 08 Martin - Priekopa zo dňa 16.03.2017 **zamieta** a rozhodnutie Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 01 Martin, číslo: OU-MT-OSZP-2017/001392 zo dňa 21.02.2017 sa **potvrdzuje.**

O d ô v o d n e n i e

Predmetným rozhodnutím prvostupňový správny orgán – Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej správy v zmysle zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojení s § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon EIA") rozhodol podľa § 29 ods. 2 zákona EIA na základe oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby poškodeného prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení – Hydromelioračný kanál ev. č. 5306 084 002 v okrese Martin", predloženého navrhovateľom **HYDROMELIORÁCIE, š.p., Vrakunská 29, 825 63 Bratislava 211, IČO 35 860 839,** v spojení s § 18 ods. 2 písm. d) zákona EIA a po vykonaní zisťovacieho konania o posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti podľa § 29 zákona EIA a Správneho poriadku, že zmena navrhovanej činnosti **„Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby poškodeného prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení - Hydromelioračný kanál ev. č. 5306 084 002 v okrese Martin"** vypracovaná spracovateľom Ing. Martinom Bačíkom, PhD., Hydromeliorácie, š.p., Odbor špeciálnych vodohospodárskych činností, Vrakunská 29, 825 63 Bratislava 211, umiestnená na parc. č. 229/2, 219, 281 v k.ú. Ležiachov v Žilinskom kraji, v okrese Martin **sa nebude posudzovať** podľa zákona EIA.

Zároveň prvostupňový správny orgán vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia uviedol, že v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov je nevyhnutné rešpektovať **9 taxatívne stanovených podmienok,** ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a pripomienok verejnosti.

Ing. Ján Topercer, CSc., Zelená 10616/3, 036 08 Martin – Priekopa (ďalej len „**odvolateľ**") v procesnom postavení verejnosti prevzal napadnuté rozhodnutie dňa 02.03.2017 a následne podal voči nemu písomné odvolanie a to dňa 16.03.2017 na Pošte Martin 1. Na Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie bolo odvolanie doručené dňa 17.03.2017. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote a v súlade s § 54 ods. 1 a 2 Správneho poriadku a § 64 zákona EIA.

Na Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov bolo odvolanie spolu so spisovým materiálom predložené dňa 24.04.2017.

Odvolateľ v odvolaní zo dňa 16.03.2017 okrem iného uviedol:

V aktuálnom oznámení o zmene navrhovanej činnosti ide o skutkovo zhodný prípad a iba malú obmenu oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia kanála na území obce Ležiachov: kanál 01 ev. č. 5306 084 002", zverejneného 22.12.2015 vo webovom sídle MŽP SR (http://www.enviroportal.sk/sk_SK/eia/detail/obnova-potencialu-polnohospodarskej-vyroby-poskodeneho-prirodnymi-kata-81), vo veci ktorého príslušný orgán zisťovacie konanie na žiadosť navrhovateľa ukončil rozhodnutím č. OU-MT-OSZP-2016/001125-EIA-Ha z 24.11.2016. Preto aj voči aktuálnemu oznámeniu o zmene platia primerane všetky vecné argumenty, vznesené v jeho stanovisku z 30.12.2015 a v odvolaní z 31.3.2016 proti rozhodnutiu orgánu č. OU-MT-OSZP-2016/001125-EIA-Ha zo 14.3.2016, v ktorom sa orgán ani navrhovateľ náležite nevyrovnali s väčšinou týchto argumentov. Ani aktuálne rozhodnutie orgánu podľa jeho vedomostí nevychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci a nie je vydané na základe dostatočných podkladov ani najlepších dostupných poznatkov. Tým môže porušovať prinajmenšom § 3 ods. 5, § 32 ods. 1 i 2, § 46 a § 47 Správneho poriadku. S niektorými argumentmi v jeho citovanom stanovisku a odvolaní sa orgán ani navrhovateľ vôbec nezaoberali. Navyše aj značnú časť podmienok rozhodnutia na s. 1 – 2 orgán len prosto prebral z vybraných stanovísk (napr. VÚVH) alebo ich určil príliš všeobecne, podmienene (napr. dohodou so ŠOP SR), či prenesením zodpovednosti na iný stupeň povoľovacieho procesu alebo na iný orgán a tým v praxi nevykonateľne resp. nekontrolovateľne a formalisticky.

Dobrú zhodu s jeho citovaným stanoviskom ukazuje o. i. stanovisko orgánu štátnej správy pre ochranu prírody a krajiny č. OU-MT-OSZP-2016/1047-Mu z 11.1.2016 a tiež neskoršie stanovisko č. OU-MT-OSZP-2016/4543-Mu z 2.3.2016. V ňom však už záver a podmienky nie sú v súlade s argumentmi v jadre stanoviska a to bez akéhokoľvek odborného odôvodnenia, čo zaráža najmä v porovnaní s pôvodným stanoviskom. Preto opätovne žiada výslovne uviesť a vysvetliť dôvody na takúto zmenu záveru stanoviska z 2.3.2016. Keďže aktuálne stanovisko orgánu štátnej správy pre ochranu prírody a krajiny č. OU-MT-OSZP-2016/15517-Mu z 8.12.2016 sa rovnako bez riadneho odborného odôvodnenia odlišuje od citovaného pôvodného stanoviska (akokoľvek už stratilo platnosť), aj v tomto konkrétnom prípade namieta porušenie § 3 ods. 5 Správneho poriadku.

Inak vyjadrenia orgánu i navrhovateľa k argumentom v jeho citovanom stanovisku a odvolaní odrážajú zjavne hlavne ich osobné a skupinové záujmy spletené s minulorežimovými ideologickými dedičstvami bez hlbších a konzistentnejších vecných dôkazov a bez odborne podloženej úvahy pri ich hodnotení, založenom hlavne na právnom formalizme. Stanovisko preto zaujíma iba k vyjadreniam orgánu k jeho pripomienkam na s. 12 – 13 rozhodnutia.

K bodu 1. Hoci v tomto konaní bezprostredne ide o stav existujúceho tzv. hydromelioračného kanála (alebo v typickom nonsensovom žargóne navrhovateľa o „obnovenie prírodných parametrov existujúceho hydromelioračného kanála"), na jeho náležité posúdenie je nevyhnutné poznať aj východiskový prirodzený stav, ktorý mu predchádzal a ku ktorému sa tok spontánnou renaturáciou vracia. Prinajmenšom ak chce orgán dodržať § 3 ods. 5, § 32 ods. 1 i 2 a § 46 Správneho poriadku a v rozhodnutí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu toku, nezaobíde sa bez podkladov o východiskovom stave a o jeho určujúcich parametroch a

vplyvoch. Dôležité je to hlavne pre náležité posúdenie a porovnateľnosť nulového variantu, ktoré orgán i navrhovateľ vykonali nedostatočne – silno formalisticky a neodborne, ignorujúc o. i. zásadné ekologické poznatky o vzťahoch prírodných a umelých narušení (disturbancií) a o ich dynamike (Pickett & White 1985 a iní). Aj úvahy, ktoré viedli orgán pri hodnotení dôkazov, nielenže nevychádzali z najlepších dostupných, ale ani z tých základných, už desaťročia v celom svete prijímaných vedeckých poznatkov teórie ekosystémov vodných tokov (stream ecosystem theory – Cummins a kol. 1984, Minshall a kol. 1985), konceptu riečneho kontinua (river continuum concept – Vannote a kol. 1980), záplavového pulzu (flood pulse concept – Junk a kol. 1989) a sériovej nespojitosti (serial discontinuity concept – Ward & Stanford 1983 – zvlášť pri stavidlách). Aj tým môže rozhodnutie orgánu porušovať princíp odbornosti posudzovania [§ 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj § 3 ods. 5, § 34 ods. 1 a 5 a § 47 ods. 3 Správneho poriadku.

K bodom 2, 5 a 6. Orgánom citované stanovisko VÚVH Bratislava sa s jeho pripomienkami v týchto bodoch preukázateľne nevyrovnalo, pretože je len všeobecné a v konkrétnom posudzovanom prípade zväčša irelevantné. V záujmovom území totiž netreba ani chrániť obce pred povodňami, ani zmierňovať extrémne suchá a ani kanálmi zvyšovať potravinovú či inú bezpečnosť. Dokumentuje to o.i. dlhodobá absencia údajov o „katastrofických udalostiach" v katastri obce Ležiachov a plány manažmentu povodňového rizika, schválené ako súčasť Vodného plánu Slovenska uznesením vlády č. 6/2016, ktoré sú smerodajným podkladom na posúdenie aktuálneho povodňového rizika a ktoré v záujmovom území obce Ležiachov žiadne povodňové riziko nezistili. Znova tiež zdôrazňuje, že projekt nerieši ten problém, ktorý má v názve a v špecifikácii. Ten problém totiž vznikol v súvislosti s pozemkovými úpravami okolitej poľnohospodárskej krajiny a len v tejto súvislosti by bolo možné jeho dôsledky ako zanášanie a i. naozaj účinne riešiť. To posudzovaný projekt nerobí, hoci v krajinách s fungujúcou nezaujatou štátnou správou sa to deje. K stanovisku štátnej správy pre ochranu prírody a krajiny č. OU-MT-OSZP-2016/15517-Mu z 8.12.2016 sa už vyjadril vyššie a stanovisko OÚ Martin, pozemkového a lesného odboru č. OU-MT-PLO-2016/015540-SIS-P z 29.11.2016 sa s jeho pripomienkami takisto nevyrovnalo a ostalo v polohe nepodloženého tvrdenia proti jeho podloženému. Na pripomienkach v bodoch 2, 5 a 6 jeho stanoviska z 30.12.2015 a pripomienkach k častiam 2, 5 a 6 jeho odvolania z 31.3.2016 preto naďalej trvá.

K bodom 3, 4, 7 a 8. Okolnosť, že projekt je súčasťou Koncepcie revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku, že jej rozsah schválila vláda SR uznesením č. 573 z 20.11.2014 atď., naskrze nezbavuje orgán povinnosti posúdiť každý konkrétny prípad osobitne a náležite odborne, verejne a nezaujate sa vyrovnať so všetkými konkrétnymi pripomienkami k danému prípadu. Nestačí odkázať na celoštátny koncepčný dokument, ktorý navyše ani neprešiel posudzovaním strategických dokumentov podľa druhej časti zákona EIA, ani primeraným hodnotením dopadov na lokality sústavy Natura 2000 podľa článku 6.3 Smernice Rady č. 92/43/EHS z 21.5.1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín. Navrhovateľ ani orgán tiež nijako nedokumentovali ani nekonkretizovali, ako jeho pripomienky rieši Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 a Partnerská dohoda na roky 2014 – 2020 a už vôbec nepreukázali, ako tento konkrétny projekt spĺňa oných deväť podmienok stanovených PPA (http://www.apa.sk/index.php?navID=1&id=6333). Preto aj na pripomienkach v bodoch 3, 4, 7 a 8 jeho stanoviska z 30.12.2015 a na pripomienkach k častiam 3, 4, 7 a 8 jeho odvolania z 31.3.2016 naďalej trvá. Ďalšie argumenty proti navrhovaným zmenám činnosti publikoval inde (Topercer 2016) a žiada orgán, aby sa aj s nimi náležite vysporiadal.

Vzhľadom na to, že od roku 2015 sa konania vedú v skutkovo zhodnej veci, tvorí jeho citované stanovisko z 30.12.2015 aj odvolanie z 31.3.2016 argumentačnú súčasť tohto odvolania. Na základe všetkých vyššie uvedených argumentov naďalej trvá na požiadavke, aby zmena navrhovanej činnosti bola posudzovaná podľa zákona EIA.

K obsahu odvolania odvolateľa sa písomne vyjadrili HYDROMELIORÁCIE, š.p., Vrakunská 29, 825 63 Bratislava 211 a to listom č.: 37-5/400/2017 zo dňa 28.03.2017, v ktorom okrem iného uviedli, že p. Ján Topercer ani v tomto odvolaní neprestal hrubo urážať Okresný úrad Martin a štátny podnik Hydromeliorácie, š. p., čo dokazuje text 1. vety v 2. odseku na 2. strane predmetného podania: *„Inak vyjadrenia orgánu i navrhovateľa k argumentom v mojom citovanom stanovisku a odvolaní odrážajú zjavne hlavne ich osobné a skupinové záujmy spletené s minulorežimovými ideologickými dedičstvami bez hlbších a konzistentnejších vecných dotazov a bez odborne podloženej úvahy pri ich hodnotení, založenom hlavne na právnom formalizme."* Ján Topercer nepredložil ani jediný nový vecne odôvodnený argument a ani dôkaz, preto sa štátny podnik Hydromeliorácie, š.p. k jeho stanovisku nebude vyjadrovať, nakoľko všetky jeho námietky už vysvetlili v ich stanoviskách a nepovažujú za potrebné opakovať predchádzajúce vyjadrenia.

K obsahu odvolania odvolateľa sa taktiež písomne vyjadril Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, Kuzmányho č. 27, 036 80 Martin a to listom č.: HŽP 2017/00741 zo dňa 03.04.2017 s tým, že po preštudovaní predloženého odvolania trvajú na vydanom stanovisku pod č. HŽP 2016/02558 zo dňa 06.12.2016.

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov na základe odvolateľom podaného odvolania, ako príslušný odvolací orgán preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 01 Martin, číslo: OU-MT-OSZP-2017/001392 zo dňa 21.02.2017, ako aj celý spisový materiál v súlade s ustanovením § 59 Správneho poriadku, zhodnotil vykonané dokazovanie, priebeh prvostupňového konania a dospel k záveru, že **rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu bolo vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi** ako aj v súlade s ustanovením § 46 Správneho poriadku, nakoľko rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Na prvostupňový správny orgán - Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie bolo dňa 21.11.2016 v zmysle ustanovenia § 29 ods. 1 písm. b) zákona EIA doručené **oznámenie o zmene navrhovanej činnosti** „Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby poškodeného prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení – Hydromelioračný kanál ev. č. 5306 084 002 v okrese Martin" navrhovateľa HYDROMELIORÁCIE, štátny podnik, Vrakunská 29, 825 63 Bratislava 211 vypracované podľa Prílohy č. 8a k zákonu EIA.

Zmena navrhovanej činnosti uvedená v oznámení o zmene navrhovanej činnosti podlieha svojimi parametrami zisťovaciemu konaniu, ktoré prvostupňový správny orgán vykonal podľa § 29 zákona EIA. Na zisťovacie konanie sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní a to Správny poriadok, okrem taxatívne stanovených prípadov ustanovených v § 20, 20a) a § 64 zákona EIA. Správne konanie vo veci zistenia, či zmena navrhovanej činnosti podlieha posudzovaniu podľa zákona EIA, bolo začaté predložením Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti na Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie dňa 21.11.2016. Navrhovaná zmena činnosti sa realizuje v katastrálnom území Ležiachov.

V súlade s § 64 zákona EIA **sa na konania podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní** okrem
a) konania podľa druhej časti zákona,
b) osobitosti konania podľa § 20 ods. 1 a 3,
c) upustenia od variantného riešenia podľa § 22 ods. 6,

d) určenia obcí, v ktorých bude zámer k nahliadnutiu podľa § 23 ods. 2,
e) určenia rozsahu hodnotenia a harmonogramu podľa § 30.

Prvostupňový správny orgán pri rozhodovaní o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, použil primerane kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10 zákona EIA, pričom prihliadal aj na stanoviská doručené podľa § 29 ods. 9 zákona EIA.

Predložené Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti je svojimi parametrami zaradené podľa prílohy č. 8 zákona EIA, kapitoly 11 Poľnohospodárska a lesná výroba, položka č. 3. Vodohospodárske projekty pre poľnohospodárstvo vrátane melioračných zásahov, najmä a) odvodnenie, závlahy, protierózna ochrana pôd, úpravy pozemkov, b) lesnícko-technické meliorácie v časti B **pre zisťovacie konanie od 10 ha do 500 ha a od 50 ha len v chránených územiach.** Zmena navrhovanej činnosti – rekonštrukcia hydromelioračného kanála a osadenie stavidla/stavidiel na zabezpečenie retencie vody sa nachádza v intervale ustanovenom v časti B, čím podlieha zisťovaciemu konaniu podľa § 29 zákona EIA.

Hydromelioračný kanál ev. č. 5306 084 002 sa nachádza severne od obce Ležiachov v okrese Martin. Kanál mal pôvodne lichobežníkový profil so šírkou dna 1 – 1,5 m, brehy spevnené vegetačným povrchom, dĺžka 880 m. Na objekte je priepust pod cestou do obce Ležiachov. Kanál v celom úseku odvádza povrchový odtok z územia cca 22 ha. **Rekonštrukcia existujúceho hydromelioračného kanála** ev. č. 5306 084 002 v okrese Martin na území obce Ležiachov je zmenou povolenej činnosti, pričom ťažiskom je:
- obnovenie prírodných parametrov existujúcich hydromelioračných kanálov, ktoré sú určené na odvádzanie prebytočnej vody z poľnohospodárskej krajiny;
- osadenie stavidiel v kanáloch s cieľom zabezpečovať retenciu vody na podporu poľnohospodárskej krajiny v obdobiach sucha ako súčasť adaptácie na zmenu klímy.

Technické riešenie rekonštrukcie kanála je triviálne, pretože jednoduchými, technicky nenáročnými postupmi sa obnoví pôvodná funkcia existujúcej vodnej stavby určenej najmä na odvádzanie prebytočnej vody z poľnohospodárskej krajiny. Rekonštrukcia kanála spočíva najmä v odstránení nánosov, buriny a náletových drevín. Predpokladá sa, že zhotoviteľ na rekonštrukciu použije štandardné stavebné stroje na vykonávanie zemných prác (bagre) z brehov kanála.

Novým technologickým prvkom, ktorý je zmenou navrhovanej činnosti, bude **rozšírenie vybavenia kanála o stavidlo/stavidlá**, čím sa vytvoria podmienky na akumuláciu vody zo zbernej oblasti, čím sa zabráni vysušovaniu poľnohospodárskej pôdy počas suchých období.

Hydromelioračný kanál bude po rekonštrukcii plniť úlohu v oblasti prevencie pred vznikom škôd na poľnohospodárskej produkcii, ktoré spôsobuje zamokrenie a v extrémnych situáciách až zaplavenie ako následok dlhotrvajúcich alebo prívalových zrážok. Po dokončení rekonštrukcie kanála bude:
- prietoková kapacita hydromelioračných kanálov v stabilizovaných hydromorfologických pomeroch;
- využitý potenciál na zadržanie vody v období sucha a jej využitie v prospech poľnohospodárskej krajiny, čím sa posilní retenčná kapacita spádového územia ako súčasť adaptácie na klimatickú zmenu, na suché obdobia.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie v súlade s ust. § 29 ods. 6 zákona EIA zaslal listom č.: listom č. OU-MT-OSZP-2016/015436-EIA-Ha zo dňa 24.11.2016 Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti Obci Ležiachov a dotknutým subjektom. Zároveň

zverejnil uvedené oznámenie o zmene navrhovanej činnosti dňa 25.11.2016 na webovom sídle ministerstva na adrese http://enviroportal.sk/sk/eia/detail/obnova-potencialu-polnohospodarskej-vyroby-poskodeneho-prirodnymi-kata-184, na úradnej tabuli a na webovom sídle Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie v dňoch od 24.11.2016 do 14.12.2016.

Dotknutá obec – Obec Ležiachov podľa § 29 ods. 8 zákona EIA informovala o doručení Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti verejnosť na svojej úradnej tabuli a v písomnej forme bolo predmetné oznámenie k nahliadnutiu na Obecnom úrade Ležiachov v dňoch od 29.11.2016 do 14.12.2016.

V zákonom stanovenom termíne v súlade s § 29 ods. 9 zákona EIA doručili na Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie svoje písomné stanoviská tieto subjekty:

Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor a to listom č.: OU-MT-PLO-2016/015540-SIS-P zo dňa 29.11.2016 s tým, že činnosť nevyvolá ďalší záber poľnohospodárskej pôdy. Pri realizácii navrhovanej činnosti môže dôjsť k poškodeniu okolitej poľnohospodárskej pôdy. V tomto prípade je potrebné postupovať v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pre obhospodarovanie a využitie okolitej poľnohospodárskej pôdy bude prínosom vyčistenie hydromelioračného kanála a vybudovanie stavidiel pre zádrž vody v dobe sucha.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, sekcia poľnohospodárstva a to listom č.: 30582/2016 zo dňa 05.12.2016 s tým, že zmenu navrhovanej činnosti hodnotí pozitívne, nemá k nej zásadné pripomienky a činnosť odporúča neposudzovať ďalej podľa zákona EIA.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine a to listom č.: HŽP 2016/02558 zo dňa 06.12.2016 s tým, že z pohľadu ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva, nemá k predloženému oznámeniu o zmene činnosti pripomienky, nakoľko hydromelioračný kanál neovplyvňoval a ani po rekonštrukcii nebude ovplyvňovať zdravie ľudí.

Obec Ležiachov listom doručeným dňa 23.12.2016 s tým, že oznámenie o zmene navrhovanej činnosti bolo verejnosti sprístupnené v dňoch od 29.11.2016 do 14.12.2016.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie zverejnil informáciu pre verejnosť podľa § 24 ods.1 na internetovej stránke MŽP SR a na svojej úradnej tabuli v čase od 24.11.2016 do 14.12.2016.

- **Štátna správa odpadového hospodárstva** listom č.: OU-MT-OSZP-2016/015572-OH.Mi zo dňa 07.12.2016 s tým, že nepožadujú, aby bolo vypracované oznámenie o zmene navrhovanej činnosti posudzované podľa zákona EIA.

- **Štátna správa ochrany prírody a krajiny** listom č.: OU-MT-OSZP-2016/15517-Mu zo dňa 08.12.2016 s tým, že nepožaduje posudzovanie oznámenia o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona EIA za dodržania nasledovných podmienok:
  - Všetky výruby drevín budú realizované len po dohode so ŠOP SR, Správou NP Veľká Fatra, len v nevyhnutnom rozsahu, aby zostali zachované funkcie brehových porastov. Za vyrúbané dreviny bude vysadená náhrada opäť v rozsahu dohodnutom so ŠOP SR, Správou NP Veľká Fatra.

- Počet, lokalizáciu a realizáciu stavidiel žiadateľ bude konzultovať so ŠOP SR, Správou NP Veľká Fatra a prispôsobí ich umiestnenie, aby nedošlo k významným zásahom do drevinovej vegetácie.
- Prehlbovanie kanála sa nevykoná plošne, ale len na miestach, kde je evidentne zanesený a v nevyhnutnom rozsahu.
- Všetky práce budú realizované tak, aby sa predišlo ničeniu prírode blízkych biotopov v okolí kanála, ktoré majú nenahraditeľnú funkciu v okolitých, podstatne zmenených podmienkach (intenzívne obhospodarovaných veľkoblokoch – ak sú to aj TTP), (veľkoblokov oráčin – ak sú to len oráčiny) a poskytujú refúgium mnohým druhom živočíchov.
- Odstraňované sedimenty nebudú ukladané na breh, ale budú odvážané na miesto uskladnenia. Narušovaním pobrežnej vegetácie a ukladaním sedimentov na breh sa vytvoria podmienky na šírenie inváznych a nežiadúcich expanzívnych druhov.

Stanovisko odbornej organizácie Štátnej ochrany prírody SR, Správy Národného parku Veľká Fatra, Martin bolo Okresnému úradu Martin poskytnuté dňa 07.12.2016 listom č. NPVF/1162/2016 zo dňa 07.12.2016. Predchádzajúce stanoviská úseku ochrany prírody a krajiny vydaním tohto stanoviska stratili platnosť.

- **Štátna vodná správa** listom č.: OU-MT-OSZP-2016/1578-vod.Rj zo dňa 05.12.2016 s tým, že nepožadujú, aby predmetné oznámenie bolo posudzované podľa zákona EIA za dodržania podmienok:

  1. Rešpektovať odporúčania odborného stanoviska VÚVH Bratislava z decembra 2015, ako poverenej organizácie MŽP SR na posúdenie v zmysle § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona (čl. 4.7 RSV - rámcová smernica o vode) k predloženému materiálu.
  2. Vysporiadať sa s námietkami vznesenými Ing. Jánom Topercerom, CSc.

Ako **dotknutá verejnosť** podľa § 24 zákona EIA dal pripomienky:

- Ing. Ján Topercer, CSc., Zelená 10616/9, 036 08 Martin 8 a to listom zo dňa 05.12.2016 s tým, že podľa § 29 ods. 8 zákona EIA dal nesúhlasné stanovisko a žiadal príslušný orgán, aby rozhodol, že sa navrhovaná zmena bude posudzovať podľa zákona EIA.

Ing. Ján Topercer, CSc. uviedol, že vo vzťahu k aktuálnemu oznámeniu o zmene kladie osobný dôraz na tie argumenty, ktoré jeho odvolanie z 31.03.2016 zhŕňa v odsekoch označených ako „K časti 1.1", „K časti 1.2", „K časti 1.3", „K časti 2", „K časti 3", „K časti 4", „K časti 5." „K časti 6" (2. a 3.veta), „K časti 7" a „K časti 8". Jeho odvolanie z 31.03.2016 aj stanovisko z 30.12.2015 tvoria argumentačnú súčasť tohto stanoviska. Ďalšie argumenty proti navrhovaným zmenám činnosti publikoval inde (Topercer 2016) a žiada úrad, aby sa aj s nimi náležite vysporiadal.

Stanovisko k oznámeniu o zmene zo dňa 30.12.2015 – doručené elektronickou poštou dňa 05.12.2016:

1. Ako do veľkej časti podobných hydromelioračných stavieb v bývalej ČS(S)R, aj do tohto kanála bola veľká časť problémov vstavaná už v čase jeho prípravy a výstavby:

1.1 Stavali ho v koryte prírode blízkeho malého vodného toku (pozrite historickú ortofotomapu z roku 1950 tu na http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/) v takých prírodných podmienkach, v ktorých nie že by nebol nevyhnutný, ale ani neopodstatnený. Podľa dostupných historických údajov tu totiž nedochádzalo k žiadnemu významnejšiemu zamokrovaniu priľahlých pozemkov ani k iným podobným škodám na poľnohospodárskej či inej výrobe a už vôbec nie vplyvom nejakých katastrofických udalostí.

1.2 Stavali ho nie na základe spoľahlivo zisteného stavu veci a dostatočných odborných podkladov, ale skôr na základe ideologických až idiosynkratických dobových kritérií a postupov

(totalitné politické direktívy a plánovačské schémy v limitoch centrálne plánovaného socialistického hospodárstva).

1.3 Stavali ho tomu zodpovedajúcim schematickým spôsobom (lichobežníkový priečny profil a zahĺbenie koryta, úplné odstránenie drevinovej vegetácie atď.), ktorý spolu s rozoraním medzí a premenou priľahlých úzkopásových polí na veľkoblokové (pozrite citovanú historickú ortofotomapu) krajine i poľnohospodárskej výrobe viac uškodil ako prospel. Zrýchlil odtok, zintenzívnil erózno-depozičné procesy, narušil dlhodobo stabilizované agroekosystémy, krajinné mozaiky a biotopy významných druhov organizmov, zmenil mikroklímu, prispel k postupnému vysušovaniu krajiny, podporil šírenie expanzívnych rastlín ako Calamagrostis epigejos, Cirsium arvense, Elytrigia repens atď.

2. Navrhovaná „rekonštrukcia" tohto i mnohých kanálov by možno dočasne riešila problémy navrhovateľa a možného vykonávateľa (Hydromeliorácie, š.p. a SVP, š.p.) s nedostatkom zmysluplň(š)ej práce, no nerieši podstatný kaskádujúci problém poľnohospodárskej výroby. Ten sa rozprestiera najmä v okolitej veľkoblokovej ornej pôde, je notoricky známy (veľká vodná erózia – straty jemnozeme a splachy agrochemikálií – zanášanie a znečisťovanie povrchových i podzemných vôd atď.) a žiada si opatrenia celkom iného typu, ktoré v európskej legislatíve spadajú pod pojem „zelená infraštruktúra"/pozrite napr. „Zelená infraštruktúra - zveľaďovanie prírodného kapitálu Európy – COM(2013)249 zo 6.5.2013/ a ktoré v predloženom oznámení nevidno ani náhodou.

3. Navrhovaná „rekonštrukcia" nerieši to, čo má v názve („Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby poškodeného prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami...") a v špecifikácii projektu. Potenciál poľnohospodárskej výroby v tunajších agroekosystémoch totiž nepoškodili „prírodne katastrofy a katastrofické udalosti" (v literatúre ani v krajine o tom nie sú žiadne dôkazy), ale zjavne najmä pretrvávajúci minulorežimový poľnohospodársky a vodohospodársky „business as usual", stelesňovaný o.i. stavbami, ako je táto. Navrhovateľ pri nej o.i. nijako nepreukázal pozitívny vzťah medzi navrhovanou investíciou a potenciálom poľnohospodárskej pôdy/výroby. Preto úhrady nákladov na takto poňaté projekty z fondov EÚ (Program rozvoja vidieka SR 2014-2020) vôbec nemusia byť oprávnené a EÚ by ich podporu mala veľmi starostlivo a kriticky prehodnotiť a zvážiť. Na túto okolnosť som niektorých predstaviteľov EK už predbežne upozornil a v najbližšom čase to urobím účinnejšie.

4. Predložené oznámenie žiadnymi spoľahlivými argumentmi nepreukazuje, že projekt bol riadne posúdený podľa čl. 4 ods. 7, 8 a 9 Rámcovej smernice 2000/60/EC o vode (ďalej („RSV"). Taktiež nepreukazuje, či projekt účinne rieši (eliminuje) problém narastajúceho sucha. Zo schematických predstáv navrhovateľa v oznámení (s.16-17) v porovnaní so skutočným stavom je zrejmé, že navrhované odstránenie sedimentov a schematická úprava koryta na lichobežníkový profil by okrem narušenia pokročilých procesov samovoľnej renaturácie (pozrite nižšie) a narušenia jeho pozdĺžnej spojitosti osadením stavidla viedla k jeho zahĺbeniu a tým v dôsledku hydraulickej spojitosti s podzemnými vodami v priľahlej nive aj k možnému negatívnemu ovplyvneniu ich režimov – a teda nie k eliminácii, ale naopak k prehĺbeniu problémov so suchom. Okrem toho sú navrhované manažmentové opatrenia (schematická úprava na lichobežníkový profil, značné zahĺbenie, úplné odstránenie „náletových" drevín atď.) poplatné ešte dobe výstavby kanála a hodne vzdialené od najlepšej dostupnej praxe v odbore [porovnajte napr. „Adaptácia na zmenu klímy: európsky rámec opatrení (biela kniha)" – COM (2009)147 z 1.4.2009, „Prispôsobenie sa zmene klímy v Európe – možnosti na uskutočnenie opatrení na úrovni EÚ (zelená kniha)" - COM (2007)357 z 29.6.2007, htpp://www.kvvm.hu/szakmai/budapestinitiative/docs/EUBestPracticeFinalversion.pdf]. Tým nevyhovujú o.i. ani ustanoveniam § 29a písm. f) zákona.

5. Navrhovaná „rekonštrukcia" by vo viacerých ohľadoch bola v rozpore so záujmami ochrany prírody a krajiny podľa najlepších dostupných vedeckých poznatkov [v zmysle koncepcie „žiadnej čistej straty"(No Net Loss - Quigley&Harper 2006) a „čistého pozitívneho vplyvu" (Net Positive Impact – Alama a kol. 2015 tu

https://portals.iucnor/library/sites/library/files/documents/2015-003.pdf] i platnej legislatívy, ako zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a Smernica 92/43/EHS o ochrane biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Významne by narušila pokročilé procesy samovoľnej renaturácie toku, jeho pozdĺžnu spojitosť a celkovo dobrý ekologický stav. O ňom svedčia priaznivé hydromorfologické zmeny (sprírodnenie pozdĺžneho i priečneho profilu toku, jeho dna i brehov) vrátane čiastočnej obnovy prirodzeného tíšinovo-perejového usporiadania (pool-and-riffle pattern, o.i. jedna z najúčinnejších adaptácií na suchá), pomerne vyrovnané prietoky (v obdobiach sucha nevysychá, pri opačných extrémoch vybrežuje len málokedy a nevýznamne), dobrá hydraulická spojitosť s podzemnými vodami i kvalita vody, pokročilá prirodzená rekolonizácia viacerými ekologicky i prírodoochranne významnými druhmi organizmov (z vyšších rastlín napr. Carex buekii, Berula erecta VU, 10 pôvodných druhov drevín, ťah a zimovanie druhu Gallinago gallinago VU a i.,) prirodzená plôškovitá obnova viacerých biotopov národného i kultúrneho významu (Kr8 Vŕbové kroviny stojatých vôd so Salix cinerea, Lk10 Vegetácia vysokých ostríc, 6430 Brehové porasty deväťsilov a Petasites hybridus), neveľká časť inváznych a expanzívnych organizmov (Calamagrostis epigejos, Cirsium arvense, Elytrigia repens, Phragmites australis a i.), najmenej lokálne významné funkcie refugiálne (o.i. poľovnú zver ako Capreolus capreolus a Lepus europaeus) i interakčné, zvlášť koridorové. Tie cez krátky úsek koridoru Ležiachovského potoka zabezpečujú aj vitálne napojenie na riečny ekosystém Turca – biokoridor ÚSES nadregionálneho významu, NPR a územie európskeho významu (SKUEV0382 Turiec a Blatnický potok). Naň by navrhovaná „rekonštrukcia" mohla mať významne negatívne vplyvy, a to nielen uvažované krátkodobé (zhoršenie kvality vody), ale aj dlhodobejšie nepriaznivé zmeny kľúčových procesov nivnej dynamiky (erózno-dopozičných, kolonizačno-extinkčných a .i) napr. podceňovanými epizodickými vplyvmi odstraňovania sedimentov alebo bariérovým efektom stavidiel, vznik nových zdrojov inváznych a expanzívnych organizmov na obnažených brehoch, depóniách kalu a i.

6. Vzhľadom na to i na ďalšie zamýšľané projekty tohto i podobných typov v nive Turca a priľahlých územiach (k.ú. Dubové, Moškovec, Rakovo a i.) v predloženom oznámení chýba aj posúdenie ich kumulatívnych a synergických vplyvov vrátane dopadov nakladania s vyťaženými sedimentami.

7. Predložené oznámenie nedáva žiadne informácie o platnom právnom stave veci. Chýbajú najmä platné vodoprávne a stavebné povolenia existujúcej vodnej stavby a jej schválený manipulačný poriadok, upravujúci postup jej vlastníka pri osobitnom užívaní vôd a pri spravovaní vodnej stavby. V časti III.4 (s.6) chýba špecifikácia všetkých povolení, ktoré navrhovateľ musí zabezpečiť, s citáciou príslušných ustanovení právnych predpisov (najmä vyjadrenie § 28 vodného zákona, vodoprávne a stavebné povolenia, povolenia na ťažbu sedimentov a ich neškodné uloženie a i.).

8. Navrhovaná rekonštrukcia nie je v súlade s aktualizovaným Vodným plánom Slovenska. V oznámení chýba napr. špecifikácia príslušného vodného útvaru povrchovej vody, jeho ekologického a chemického stavu, špecifikácia vodného útvaru podzemnej vody a jeho kvantitatívneho stavu. Ďalej žiada doplniť údaje o kritériách dobrého ekologického stavu/potenciálu pre príslušný vodný útvar a vykonať jeho hodnotenie v súlade s požiadavkami RSV na hodnotenie ekologického stavu. Upozorňuje tiež, že kritériá v tab. 2 (s.7) nie sú v súlade s požiadavkami RSV.

Navrhovateľ HYDROMELIORÁCIE, š.p., Vrakunská 29, 825 63 Bratislava 211 doručil prvostupňovému správnemu orgánu dve stanoviská:

Stanovisko č. 6718/400/2016 zo dňa 16.12.2016, v ktorom uviedol, že Ján Topercer v podnete k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti zotrváva na svojich názoroch uvedených v jeho liste zo dňa 31.03.2016 adresovanom Okresnému úradu Martin, Odboru starostlivosti o životné prostredie. Štátny podnik Hydromeliorácie, š.p. nemá dôvod meniť svoje vyjadrenie k tomuto stanovisku p. Topercera, ktoré odoslali Okresnému úradu Martin v apríli.

Stanovisko č. 37-2/400/2017 zo dňa 12.1.2017, v ktorom okrem iného uviedli, že z podania pána Jána Topercera však nie je jednoznačne jasné, či koná ako fyzická osoba alebo zastupuje právnickú osobu, ktorou by mala byť Botanická záhrada UK.

V odôvodnení stanoviska Ján Topercer neuvádza jediný konkrétny argument, ale píše: „Preto aj proti aktuálnemu oznámeniu o zmene platia v primeranej miere všetky vecné argumenty vznesené v mojom stanovisku z 30.12.2015 a v odvolaní proti rozhodnutiu Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-MT-OSZP-2016/001125-EIA-Ha zo 14.3.2016, v ktorom sa úrad ani navrhovateľ náležite nevysporiadal s úplnou väčšinou týchto argumentov".

Zisťovacie konanie, na ktoré sa pán Topercer vo svojom stanovisku odvoláva, bolo zastavené na žiadosť štátneho podniku Hydromeliorácie, š.p. ako navrhovateľa a súčasne bol listom č. 5179-2/400/2016 zo dňa 14.11.2016 návrh vzatý späť. V súčasnosti prebieha nové zisťovacie konanie k novému oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti. Z uvedeného dôvodu žiadajú, aby pán Ján Topercer, ak má záujem vystupovať v tomto konaní ako fyzická osoba, predložil podľa § 24 ods. 4 písm. d) zákona o posudzovaní k novému oznámeniu o zmene riadne odôvodnené písomné stanovisko. Za odôvodnené stanovisko nemožno považovať vyjadrenia pána Jána Topercera k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti, ktoré nie je predmetom zisťovacieho konania prebiehajúceho v súčasnosti a tiež nemožno akceptovať vetu pána Jána Topercera: „Moje odvolanie z 31.03.2016 aj stanovisko z 30.12.2015 tvoria argumentačnú súčasť tohto stanoviska". Podľa § 34 ods. 3 správneho poriadku je účastník konania povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe, pričom táto povinnosť sa vzťahuje aj na účastníkov zisťovacích konaní podľa zákona o posudzovaní.

V zisťovacom konaní nie je úlohou navrhovateľa zmeny činnosti:

a) zisťovať, čo pán Ján Topercer považuje za „platnosť argumentov v primeranej miere" (parafrázovaná formulácia);
b) vytvárať hypotetické konštrukcie o tom, čo pán Ján Topercer považuje za „náležité vysporiadanie sa s úplnou väčšinou argumentov" (parafrázovaná formulácia);
c) študovať článočky pána Jána Topercera vydávané rôznymi združeniami občanov, vrátane združenia občanov spojených spoločným záujmom o rozvoj rekreačného rybárstva a navyše, publikáciu v časopise alebo v zborníku nemožno považovať za konkrétny dôkaz podľa § 34 ods. 3 správneho poriadku.

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov po preštudovaní predloženého spisového materiálu a vzhľadom na vyššie uvedené k **odvolaniu odvolateľa** uvádza, že podľa právneho názoru odvolacieho správneho orgánu prvostupňový správny orgán v súlade s § 32 ods. 1 Správneho poriadku zistil presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si aj zaobstaral potrebné podklady pre rozhodnutie. S podanými námietkami odvolateľa sa v procese samotného konania podrobne vysporiadal navrhovateľ HYDROMELIORÁCIE, š.p., Vrakunská 29, 825 63 Bratislava 211 ako aj príslušný prvostupňový správny orgán, s čím sa taktiež v plnom rozsahu stotožnil aj odvolací správny orgán. Z obsahu podaných námietok a pripomienok odvolateľa taktiež nevyplynuli také podmienky, z ktorých by sa dal vypracovať návrh rozsahu hodnotenia pre vypracovanie správy pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti. Odvolateľ a aj ostatní účastníci konania boli oboznámení prvostupňovým správnym orgánom z obsahom spisového materiálu v súlade s § 33 ods. 2 Správneho poriadku a možnosťou vyjadriť sa k podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia.

Odvolací správny orgán - Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov **k obsahu podaného odvolania odvolateľa** uvádza:

Ing. Ján Topercer, CSc. bol do procesu zisťovacieho konania zaradený ako verejnosť v súlade § 24 ods. 5 písm. c) zákona o posudzovaní a vystupuje v ňom ako fyzická osoba.

K bodu 1 - Tvrdenie, že uskutočnenie predmetnej vodnej stavby nebolo nevyhnutné a ani opodstatnené podľa dostupných historických údajov a že predmetný kanál nestavali na základe spoľahlivo zisteného stavu veci a dostatočných odborných podkladov, odvolateľ nepodložil konkrétnymi dôkazmi a ani zdrojom informácie. V súčasnom procese sa jedná o existujúci stav hydromelioračného kanála, príslušný prvostupňový správny orgán nerieši predchádzajúci stav a správnemu orgánu nevyplýva zo žiadnych právnych predpisov tento stav riešiť.

K bodu 2, 5 a 6 – Odvolací správny orgán poukazuje na stanovisko VÚVH Bratislava, z ktorého jednoznačne vyplýva, že „Obnovou a rekonštrukciou odvodňovacích systémov sa má dosiahnuť kontrolovateľná úroveň hladiny vody v kanáloch a povrchovej vody (podzemnej a pôdnej) na priľahlých územiach a takto využívať odvodňovacie a závlahové procesy na zmierňovanie negatívnych vplyvov hydrologických extrémov. Týmito aktivitami a súčasne zelenými opatreniami prispeje k zvýšeniu úrovne ochrany obcí pred povodňami. Výrazným zmiernením nepriaznivých následkov povodní a dlhotrvajúceho extrémneho sucha sa jednoznačne zvýši hydrologická, vodohospodárska, potravinová a občianska bezpečnosť, čo je veľmi významné hlavne v dynamike klimatických zmien". Súčasne poukazuje aj na stanovisko štátnej správy ochrany prírody a krajiny č. OU-MT-OSZP-2016/15517-Mu zo dňa 08.12.2016, ktoré plne rešpektuje a stanovisko Okresného úradu Martin, pozemkového a lesného odboru č. OU-MT-PLO-2016/015540-SIS-P zo dňa 29.11.2016 s tým, že pre obhospodarovanie a využitie okolitej poľnohospodárskej pôdy bude prínosom vyčistenie hydromelioračného kanála a vybudovanie stavidiel pre nádrž vody v dobe sucha. Nakladanie s vyťaženými sedimentami je súčasťou výrokovej časti napadnutého rozhodnutia. Vecne príslušné a odborne kompetentné orgány štátnej správy zaujali k zmene navrhovanej činnosti kladné a odôvodnené stanoviská. Svoje subjektívne stanoviská odvolateľ nepodložil konkrétnymi a hodnovernými dôkazmi.

K bodu 3, 4, 7 a 8 – Podľa právneho názoru odvolacieho orgánu prvostupňový správny orgán posudzoval konkrétny prípad osobitne, odborne, verejne a nezaujato a pred vydaním rozhodnutia dostatočne zistil skutkový stav veci a zabezpečil si potrebné podklady pre vydanie rozhodnutia. Rekonštrukcia hydromelioračných kanálov, ktorej rozsah schválila vláda SR uznesením č. 573 zo dňa 20.11.2014 – Koncepcia revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku a je súčasťou projektu. Projekt bude financovaný z prostriedkov Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020, kde okrem dodržania všeobecných kritérií oprávnenosti je potrebné splniť aj ďalšie podmienky:

- posúdenie v zmysle zákona o posudzovaní;
- dodržanie a preukázanie súladu s čl. 6 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, ak je to relevantné;
- splnenie podmienok, ktoré vyplývajú zo zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Okrem vyššie uvedených podmienok sa zmena navrhovanej činnosti posudzuje v súlade s článkom 4, odsekmi 7, 8, a 9 rámcovej smernice o vode 2000/60/ES (podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorý je transpozíciou rámcovej smernice o vode do právneho poriadku Slovenskej republiky. Primárne posúdenie významnosti vplyvu rekonštrukcie hydromelioračných kanálov na stav vodných útvarov vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov rámcovej smernice o vode v súčasnosti vykonal Výskumný ústav vodného hospodárstva na základe poverenia MŽP SR č. 4542/2015-6.2 zo dňa 31.03.2015.

Svoje subjektívne stanoviská odvolateľ opäť nepodložil konkrétnymi a hodnovernými dôkazmi. Nedefinoval a nevysvetlil, čo podľa jeho názoru považuje za náležité vysporiadanie sa s úplnou väčšinou argumentov. Taktiež odvolací správny orgán nemá zákonnú povinnosť vyjadrovať sa a vysporiadavať sa s argumentmi odvolateľa proti navrhovaným zmenám činnosti, ktoré publikoval (Topercer 2016).

Podľa právneho názoru odvolacieho správneho orgánu prvostupňový správny orgán plne rešpektoval predložené stanoviská odborných dotknutých orgánov, ich pripomienky sú premietnuté do podmienok vo výrokovej časti rozhodnutia, vrátane riešenia sedimentov.

Prvostupňový správny orgán sa z vecného hľadiska dostatočne zaoberal pripomienkami a návrhmi dotknutej verejnosti, pričom pri ich posudzovaní vychádzal zo stanovísk dotknutých orgánov. Niektoré pripomienky, ktoré vyplynuli z doručených stanovísk, boli zahrnuté do podmienok určených vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia, ďalšie týkajúce sa povinností navrhovateľa vyplývajú z ustanovení všeobecne záväzných predpisov. Tieto nemôžu byť predmetom rozhodovania príslušného orgánu a následne budú riešené v rámci povoľovacieho procesu, ktoré sú záväzné pre príslušný povoľovací orgán. Prvostupňový správny orgán sa zaoberal z vecného hľadiska aj pripomienkami a návrhmi odvolateľa. Časť pripomienok bola charakteru dodržiavania všeobecne záväzných platných právnych predpisov v oblasti životného prostredia a časť pripomienok bola prvostupňovým správnym orgánom vyhodnotená ako nad rámec platnej legislatívy alebo nesúvisiaca s predmetom posudzovanej činnosti a vzhľadom k tomu neboli zapracované do záväznej časti napadnutého rozhodnutia. S poukazom na komplexné výsledky zisťovacieho konania, ktoré nepreukázali predpokladané prekročenie medzných hodnôt alebo limitov ustanovených osobitnými predpismi v oblasti životného prostredia v dôsledku realizácie alebo prevádzky navrhovanej zmeny činnosti, prvostupňový správny orgán **nedospel k záveru**, že posudzovanie vplyvov navrhovanej zmeny činnosti na životné prostredie z dôvodov uvedených dotknutou verejnosťou je opodstatnené, preto nevyhovel návrhom dotknutej verejnosti, aby sa rozhodlo o posudzovaní navrhovaného zámeru podľa zákona EIA. Zo zhodnotenia predpokladaných vplyvov zmeny navrhovanej činnosti vyplýva, že sa nepredpokladajú také negatívne vplyvy, ktoré by mali za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v záujmovom území oproti existujúcemu stavu, ktoré by bolo potrebné ďalej posudzovať podľa zákona EIA.

Prvostupňový správny orgán - Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie **posúdil zmenu navrhovanej činnosti** z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a to aj kumulatívnych, vrátane vplyvov na zdravie obyvateľov, pričom vzal do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Pri rozhodovaní použil primerane **kritériá pre zisťovacie konanie podľa Prílohy č. 10** k zákonu EIA.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zákona EIA **sa vykonáva v predprojektovom štádiu.** V rámci zámeru navrhovanej činnosti boli podrobne zdokumentované vstupy a výstupy a predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti zodpovedajúce stupňu prípravy navrhovanej činnosti – posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona EIA. Navrhovaná činnosť sa má uskutočniť na katastrálnom území Ležiachov. Navrhovaná činnosť **nevyvolá nové vplyvy**. Uvedená skutočnosť sa prejavila v stanoviskách od dotknutých subjektov, ktoré dali kladné stanoviská a nepožadovali ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti. Podmienky pre túto zmenu navrhovanej činnosti boli uložené z dôvodu požiadaviek pripomienkujúcich subjektov. Písomné stanoviská od subjektov, ktoré ich nedoručili v termíne podľa § 23 ods. 4 zákona EIA sa považujú za súhlasné.

Základným výstupom je obnovenie pôvodnej funkcie hydromelioračného kanála určeného na odvádzanie vody z poľnohospodárskej krajiny. Ďalším výstupom, ktorý je zmenou navrhovanej činnosti, je využitie kapacitného potenciálu kanála akumulovať vodu počas mokrých období na jej využitie v prospech poľnohospodárskej krajiny v obdobiach sucha, čím sa posilní retenčná kapacita spádového územia ako súčasť adaptácie na zmenu klímy.

Tento výstup:
- neovplyvní stav ovzdušia (nebude zdrojom znečistenia);
- nebude produkovať odpadové vody a iné odpady;
- nebude zdrojom hluku, vibrácií, žiarenia, tepla alebo zápachu;
- neprinesie iné vplyvy;
- nevyvolá žiadne investície.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie pri rozhodovaní o tom, či sa predmetná zmena navrhovanej činnosti bude posudzovať podľa zákona EIA, prihliadal na stanoviská dotknutých orgánov a pri konečnom rozhodovaní primerane použil kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10 zákona EIA. Na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého zámeru zmeny navrhovanej činnosti, vyjadrení subjektov konania, zistenia stavu z hľadiska zhodnotenia povahy a rozsahu zmeny navrhovanej činnosti, miesta vykonávania zmeny navrhovanej činnosti, najmä jeho únosného zaťaženia a ochrany poskytovanej podľa osobitných predpisov, významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, súladu s územno-plánovacou dokumentáciou a úrovne spracovania zámeru prvostupňový správny orgán **zistil**, že navrhovaná činnosť neohrozuje ani neprimerane neobmedzuje práva a oprávnené záujmy subjektov konania a sú splnené podmienky podľa zákona EIA.

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov **sa plne stotožnil** s posúdením zmeny navrhovanej činnosti Okresným úradom Martin, odborom starostlivosti o životné prostredie, v konaní prvostupňového správneho orgánu **nezistil také porušenie hmotného alebo procesného práva**, pre ktoré by bolo potrebné odvolaním napadnuté rozhodnutie zrušiť alebo zmeniť. V rámci zisťovacieho konania správny orgán nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by boli v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu životného prostredia, alebo ktoré by v závažnej miere ohrozovali životné prostredie a zdravie obyvateľov, ktoré by bolo potrebné posudzovať podľa zákona EIA. Zo zhodnotenia predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti vykonanej v etape vypracovania zámeru navrhovanej činnosti vyplýva, že sa nepredpokladajú také negatívne vplyvy, ktoré by mali za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v záujmovom území, oproti povolenému existujúcemu stavu, ktoré by bolo potrebné ďalej posudzovať podľa zákona EIA.

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov na základe odvolateľom podaného odvolania, ako príslušný odvolací orgán preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 01 Martin, číslo: číslo: OU-MT-OSZP-2017/001392 zo dňa 21.02.2017, ako aj celý spisový materiál v súlade s § 59 Správneho poriadku, zhodnotil vykonané dokazovanie, priebeh prvostupňového konania a dospel k záveru, že **rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu bolo vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi** ako aj v súlade s ustanovením § 46 Správneho poriadku, nakoľko rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. Napadnuté rozhodnutie **je v súlade s hmotným ako aj procesným právom**.

Výroková časť rozhodnutia je jadrom celého rozhodnutia, ktorým sa určujú konkrétne práva a povinnosti účastníkov konania. Má vyjadrovať v presnej, stručnej a úplnej formulácii záver správneho orgánu o otázke, ktorá je predmetom rozhodnutia. Preto výrok musí byť vždy určitý a nesmú vznikať pochybnosti o rozsahu účinkov právoplatnosti založenej rozhodnutím. Z výroku rozhodnutia musí byť nepochybne zrejmé, čo bolo predmetom rozhodovania.

V súlade s § 20 zákona EIA rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní a záverečné stanovisko **okrem všeobecných náležitostí** rozhodnutia obsahuje:

a) odôvodnenie rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 13 alebo
b) odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane toho, ako sa príslušný orgán vysporiadal s jednotlivými stanoviskami doručenými v priebehu posudzovania vplyvov, ako aj s odborným posudkom podľa § 36 a dôvody odsúhlasenia alebo neodsúhlasenia realizácie navrhovanej činnosti podľa § 37 ods. 5 a prílohy č. 12 časti VII a
c) ďalšie údaje uvedené v prílohe č. 12.

V súlade s § 29 ods. 11 zákona EIA je výsledkom zisťovacieho konania rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní. Podľa § 29 ods. 12 zákona EIA rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní **oprávňuje** navrhovateľa navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ktorá musí byť predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 zákona EIA, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti, ak v rozhodnutí príslušný orgán určil, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena nemá posudzovať podľa tohto zákona.

V súlade s § 29 ods. 13 zákona EIA rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní **obsahuje v odôvodnení dôvody**, na ktorých sa zakladá, vyhodnotenie kritérií podľa odseku 3 a vyhodnotenie stanovísk doručených podľa odseku 9 alebo § 23 ods. 4 zákona EIA.

V súlade s § 24 ods. 4 zákona EIA **verejnosť má právo podať odvolanie** proti rozhodnutiu o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena má posudzovať podľa tohto zákona (ďalej len „rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní"), alebo proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom zisťovacieho konania alebo konania o vydaní záverečného stanoviska alebo jeho zmeny. Za deň doručenia rozhodnutia sa pri podaní takého odvolania považuje pätnásty deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 alebo záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 7. Verejnosť podaním odvolania zároveň prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení.

V súlade s § 47 ods. 1 Správneho poriadku každé rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu. V súlade s § 47 ods. 2 Správneho poriadku výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania.

Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. Zmyslom a účelom odôvodnenia je zhrnúť a zhodnotiť všetky skutočnosti, ktoré sú podkladom pre výrok rozhodnutia.

V súlade s § 3 ods. 1 Správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

V súlade s § 3 ods. 2 Správneho poriadku sú správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

V súlade s § 3 ods. 5 Správneho poriadku rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarať potrebné podklady pre rozhodnutie. Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonnými a ostatnými právnymi

predpismi, musí ho vydať na to orgán príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa ustanovenia § 58 ods. 1 Správneho poriadku ak osobitný zákon neustanovuje inak, odvolacím orgánom je správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správnemu orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

Odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu a ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak **odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí**. Odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti správnemu orgánu, ktorý ho vydal, na nové prejednanie a rozhodnutie, pokiaľ je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti. Správny orgán je právnym názorom odvolacieho orgánu viazaný (§ 59 Správneho poriadku).

Na základe hore uvedeného Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, ako príslušný odvolací správny orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

P o u č e n i e

Proti rozhodnutiu odvolacieho orgánu o odvolaní sa nemožno ďalej odvolať (§ 59 ods. 4 Správneho poriadku). Toto rozhodnutie možno preskúmať súdom.

Okresný úrad Žilina
63

JUDr. Adriana Bérešová
vedúca odboru

Rozhodnutie sa doručí:
1. HYDROMELIORÁCIE, š. p., Vrakunská 29, 825 63 Bratislava 211
2. Ing. Ján Topercer, CSc., Zelená 10616/3, 036 08 Martin – Priekopa
3. Obec Ležiachov, Obecný úrad, Ležiachov 70, 038 42 Príbovce
4. Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o ŽP, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin
5. spis 2x

Na vedomie:
1. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
2. Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 010 01 Žilina

3. Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o ŽP, ŠVS, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin
4. Okresný úrad Martin, odbor krízového riadenia, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin
5. Okresný úrad Martin, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácii, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 01 Martin
6. Okresný úrad Martin, Pozemkový a lesný odbor, P. Mudroňa 45, 036 01 Martin
7. Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Martine, Kuzmányho 27, 036 80 Martin